

Bílé Karpaty – rozhledy

Jaromír Slavíček

Bílé Karpaty – rozhledy

Jaromír Slavíček

ELTISK Uherský Brod

Autorské právo © Jaromír Slavíček 2018
Fotografie © Jaromír Slavíček, Alena Ilčíková 2018
Fotografie na obálce © Petra Hajdůchová 2018
Vydal ELTISK Uherský Brod v roce 2018
ISBN 978-80-88116-81-3

Bílé Karpaty jsou pokladnicí přírodních krás.

Je radost na ně nahlížet z výšin, z vrcholků kopců, mnohdy i z rozhleden.

Pokusil jsem se o to. Snad se mně to alespoň částečně podařilo...

Jaromír Slavíček

Královec

Lokalita Královec je známá nejenom svým rekreačním zařízením, ale i vynikajícím výhledovým místem nad Valašskými Klobouky.

Její rozhledna je snadno dostupná stezkou od uvedeného stejnojmenného a oblíbeného rekreačního střediska.

Poněkud obtížněji k ní dospějeme delším a pracnějším výstupem od Valašských Klobouk po zelené či červené značce kolem přírodních rezervací Dobšena a Javorůvky.

Prvně jmenovaná je provázena nejenom informačními tabulemi o floře a fauně okolní přírody, ale i umně vytvořenými panely s historickými reminiscencemi.

Samotný výstup konstrukcí rozhledny však není snadný.

Schodiště je svým pojetím značně strmé, naštěstí nám vrcholová plošina vynaloženou námahu bohatě vynahradí.

Upoutá nás kruhový výhled z ní, usnadněný směrovkami a rytinami kopců umístěnými na zábradlí, tedy ve výšce téměř dvaceti metrů, který nám poskytne poutavý obraz Vizovických vrchů i Bílých Karpat.

Kláštov

Kláštov

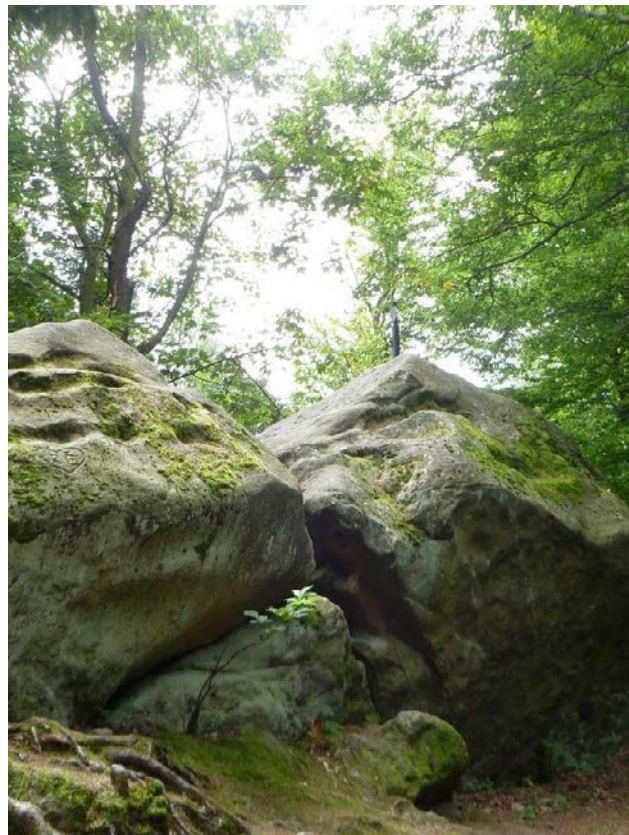
Výhled ke Klášťovu

V severním směru nám dává možnost pohlédnout na protáhlý hřeben Vizovických vrchů s dominantním vrcholem Klášťovem.

Na něm se nachází hradisko se zřetelně na obvodu vystupujícím kamenným valem. Ten dosahuje výšky od jednoho do tří metrů.

Klášťov má pověst tajemného místa opředeného mnoha pověstmi. V dobách nájezdů kořistníků však sloužil i jako útulek pro prchající.

Na jeho vrcholu se nachází mystický Čertův kámen (*vpravo*).

Valašské Klobouky

leží v údolí říčky Klobučky na pomezí Bílých Karpat a Vizovických vrchů v severním cípu Chráněné krajinné oblasti Bílé Karpaty.

Jak je možné se dočíst v kronice města, město má svůj název odvozený od klobouku, který brumovská vrchnost použila k označení své oblíbené studánky.

Jako město je pak označováno až od konce 16. století. O dvě stě let později se již užívá dnešní název Valašské Klobouky.

Dominantou města je pak farní kostel Povýšení svatého Kříže s renesanční věží a barokním interiérem.

Návštěvníka svým vzhledem upoutá i budova Staré radnice, stejně jako muzeum s pozoruhodnými ukázkami nálezů z doby historie města.

Zajímavá je v něm i expozice představující zdejší historii a zvyky a také tradice soukenictví, plátenictví a barvířství.

Před muzeem je nespornou zajímavostí renesanční pranýř. Za zhlédnutí stojí před obecním úřadem i mariánský sloup.

Ve městě se každoročně začátkem prosince pořádá tradiční a velmi oblíbený Mikulášský jarmek, na který

se pravidelně sjíždí tisíce lidí z blízkého i vzdáleného okolí.

Pozoruhodnými objekty ve městě jsou tři unikátní dochované dřevěnice, které stojí v těsné blízkosti náměstí u silnice směrem k Brumovu-Bylnici.

Jednou z nich je dřevěnice Kosenka (*na obrázku vlevo*), ve které aktivně působí řada velmi erudovaných ochránců přírody.

Výhled na Jelenovskou

Rekreační středisko Jelenovská je snadno rozpoznatelné jihozápadně od města svým charakteristickým vzhledem.

Jde o hotelový areál, který se nachází na území Chráněné krajinné oblasti Bílé Karpaty v nadmořské výšce 640 m n. m.

Je uložený v lůně čisté krajiny, v místě plné malebných přírodních krás, dalekých výhledů, šumících lesů a rozkvetlých luk.

Co může člověk, pravda, ještě chtít?

Jen kousek od Valašských Klobouk se tak nachází ukázkové přírodní prostředí s ideálními klimatickými podmínkami.

Na úpatí Jelenovské má své centrum i lyžařský oddíl, který pořádá v průběhu roku zajímavé sportovní akce, třeba výběh do vrchu.

Jde o tzv. Klobúčký hrb.

Samotný hotel nabízí ubytovaným veškeré potřebné vybavení.

Je svým rekondičním a rehabilitačním střediskem ideální nejen pro pobyt hostů s narušeným zdravím, pro rodinnou rekreaci, ale i pro ty, kteří si chtějí odpočinout, pobavit se a udělat něco pro svůj aktivní život.

Na Jelenovské tráví své volné chvíle při seznamovacích pobytech i studenti, a že se tam cítí na výsost spokojeni, o tom nemůže být nejmenších pochyb.

Kdo si troufá na delší vycházku, tak vyjde za Jelenovskou lesní cestou k Hložecké kapli, anebo se vrací alternativní trasou zpátky na Jelenovskou či do Valašských Klobouk.

Holý vrch

Vrchy

Výhled k Holému vrchu

Ještě před jeho spatřením pohlédněme pod rozhlednu!

Přímo pod ní se rozprostírají rozsáhlé lesní komplexy ukrývající přírodní rezervaci Dobšena s celou plejádou chráněných rostlinných druhů.

Má ji v péči pozemkový spolek Kosenka.

Luční společenstvo této rezervace prolíná s obklopujícím ji lesem, který je postupně přetvářen ve formu blízkou původní.

Dobšena společně s nedalekou Stráží je ukázkou typické krajiny jižního Valašska a je tedy v péči Českého svazu ochránců přírody.

Luční porosty jsou již od počátku osmdesátých let ručně koseny brigádníky ze všech koutů naší republiky, nejednou i ze zahraničí.

Lesní a křovité porosty na jejich okraji jsou však ponechávány více méně bez zásahu, pouze je bráněno jejich rozrůstání do plochy louky.

Podobný ráz jako Dobšena má i další přírodní rezervace Bílé potoky, tentokrát rozpolozená více na jih od Královce.

I tuto začátkem července každého roku sekáči svou prací berou za svou za účelem zachování původních rostlinných druhů, konkrétně pak orchidejí.

Výhled z Královce do vzdálenějších dálav pak nabídne obraz bohatě zalesněné krajiny horopisně mimořádně pestré.

Na „dosah ruky“ před námi leží zalesněné Vrchy, na středně vzdáleném horizontu lze pod vrstvou oblačnosti rozpoznat již avizovaný Holý vrch, na nejvzdálenějším pak i pohraniční kopce Javorník a Čerešenková.

Chmelová

Vršatec

Nedašov

Výhled z Královce ke státní hranici

Vpravo ve výhledu spatříme zalesněné Průklesy, které jsou nejvyšším vrcholem Bílých Karpat, pokud nepočítáme hory na hraniční čáře, respektive za ní.

Jsou pokryty řídkým smrkovým lesem, výstup jimi je poměrně zdlouhavý, fyzicky jen středně náročný.

Na obzoru pak zřítíme nepominutelnou homolovitou Chmelovou s Vršatcem. V údolí jsou patrné usedlosti Nedašova a Nedašovy Lhoty.

Nedašova Lhota a s ní propojený Nedašov se nacházejí na úpatí nedalekého Holého vrchu. Oběma obcemi protéká potok Nedašovka.

Podle historiků název Lhota u Nedašovy Lhoty vznikl z názvu „Lhuota“, kterýžto název napovídá, že místní museli vrchnosti odevzdávat přiměřenou daň.

Na návštěvníka vizuálně udělá pěkný dojem roubená zvonička z roku 1867, není na škodu vyhledat i dřevěnou chalupu číslo 105.

Historie obce není až tak příliš dlouhá, první písemné zmínky o obci Nedašova Lhota jsou teprve z počátku šestnáctého století.

Po celou dobu své existence trpěla živelnými katastrofami, zejména pravidelnými a velkými požáry, život v ní tedy byl, stejně jako na celém Valašsku, velmi náročný.

Lidé do úmoru dřeli na chudých políčkách, mnozí byli nuceni odcházet za prací do vzdálené ciziny, kraj jen stěží mohl někoho uživit.

Současnost obce je daleko přívětivější, obec se může kromě původních forem obydlí pochlubit i moderně laděnými stavbami.

Vršatec

Jako vápencového bradla je dalším potenciálně výhledovým místem.

Má podobu skalnatého útvaru nacházejícího se již na slovenské straně Bílých Karpat. Kromě svého bizarního vzhledu nabízí našim očím mimořádně pěkné výhledy zejména do Povází.

Můžeme se k němu dostat pohodlnou silničkou od obcí Pruské či Vršatského Podhradí, anebo výšlapem od Sidonie či Nedašova.

Obě posledně uváděné trasy jsou fyzicky středně náročné, avšak vyžadují několika hodinovou chůzi loukami i lesními komplexy.

Odměnou při cestě jsou nám pěkné výhledy na okolní kopce lemující statní hranici.

Samotný Vršatec je po geologické stránce tvořený masami vápence, vypreparovanými z okolních relativně měkkých pískovců a břidlic flyšového pásma.

Uvedené horniny svou pestrostí i barevností navyšují přitažlivost místa. Je však navštěvován hlavně kvůli torsu středověkého hradu.

Na své si však na Vršatci přijdou i milovníci přírody, neboť lokalita je bohatá na paleontologické nálezy

schránek měkkýšů, jmenovitě amonitů, belemnitů, ale také lilijic a korálů.

V okolních lesích se můžeme setkat také s pozoruhodným broukem, vzhledově nádherným tesaříkem alpským.

Z plazů nás může vystrašit užovka hladká, která se ale dá nepozorností zaměnit se zmijí, jejíž zdejší výskyt je zatím diskutabilní.

Z ptáků je zde možné zastihnout krkavce černého, ze savců pak jelena západoevropského nebo divoké prase.

Vršatecký hrad

Dostat se k němu je zpočátku poměrně snadné.

Stačí z parkoviště pod hradem vystoupat několik set metrů kroučící se stezkou ke zbytkům dolního hradu.

K jeho horní variantě už je výstup mnohem obtížnější, místy i riskantnější. A od něho se podívat do hlubiny pod námi, tu dech se zatají.

Vskutku to muselo být orlí hnízdo. Pod námi se prostírá komplex hotelu Vršatec, na horizontu se rýsuje Biely vrch.

Nastejno na nás zapůsobí výhled i na druhou stranu, tedy do Pováží. Vskutku velkolepý obraz. Ale jen za pěkného počasí a dobré viditelnosti.

Historické prameny uvádějí, že hrad byl založený koncem třináctého století. Uvedená lokalita však byla osídlená už v době bronzové.

Plnil roli strážného hradu, který měl chránit důležitý Vlárský průsmyk coby bránu na Moravu. Skládal se ze dvou výškových úrovní – dolního a horního hradu.

Horní hrad tvořila strážní věž.

Od 15. století hrad vlastnila rodina Vršatců.

V roce 1707, v době Rákocziho povstání, ho obsadila povstalecká vojska, která později vystřídali císařští.

Při náhodném výbuchu o rok později byl hrad značně poškozen.

Na císařův rozkaz ho pak museli vojáci vyhodit do vzduchu. Od té doby hrad chátral a chátral, až z něho zůstalo jen velmi málo.

Dnes už jen pár obvodových zdí dolního hradu a minimum z horního připomínají rušnou minulost tohoto místa.

Klak

Ilava

Strážov

Výhled z Vršatce na Pováží

Nabízí komplexní a nezapomenutelný pohled na střední Pováží. Vyhlídkovými místy jsou úpatí skal nad Vršateckým Podhradím.

Po zběžném náhledu na obec pak už můžeme nasměrovat svůj pohled do dálky. Zprvu rozpoznáme protáhlou nivu podél Váhu, sídelně, potažmo i zemědělsky využívanou.

A pak už vcházejí do našeho zorného pole Strážovské vrchy.

Ty sice nepatří svou nadmořskou výškou na Slovensku k nejmohutnějším, zato na návštěvníka zapůsobí svou rozmanitostí.

Kopce jsou jakoby bez ladu a skladu rozhozené v krajině. Nemají tedy pásemný ráz jako třeba naše Bílé Karpaty.

Pohoří tedy tvoří morfologicky velmi pestrá mozaika terénních tvarů, v nichž zaujmou především ostré vápencové útesy a homole.

Strážovské vrchy turistům i sportovcům nabízejí celou škálu přírodních krás, až už jsou to jednotlivé vrchy anebo druhově bohatá vegetace.

Při jejich zdolávání je ovšem žádoucí potřebná fyzická kondice, neboť o značná výšková převýšení nebývá v popisovaném terénu nouze.

Snadno identifikujeme Budkov s mohutným vápencovým lomem. V dále na obzoru je pyramidálním tvarem dobře rozpoznatelný Strážov.

Asymetrický vzhled skaliska Klak v Malé Fatře není těžké rozeznat. Z měst je ve střední části snímku viditelná Ilava.

Je přirozeným centrem Ilavské kotliny, ležící mezi Bílými Karpaty a Strážovskou hornatinou. Kotlina se táhne v délce 27 kilometrů a má šířku čtyř kilometrů.

Výhled na hrad z Chmelové

Abychom hrad mohli spatřit v jiném úhlu pohledu, musíme pracně vystoupat na jeho nedaleký horský souputník – horu Chmelovou, 925 metrů vysokou.

A to není nic snadného.

Můžeme se o to pokusit ze dvou směrů. Jednak přímo od hradu strmou, ale poměrně krátkou trasou, anebo od Červeného Kameňa.

Druhá trasa je zřetelně delší, ale méně namáhavá.

Začíná v uvedené obci, pokračuje průchodem loukou ke skalnatým věžím Babky, pak se noří do hustých lesních porostů s okolo se vyskytujícími, ze skal zřícenými balvany, aby pak ze sedla končila namáhavým výstupem na samotný vrchol hory.

Člověk se při něm občas musí přidržovat kmenů stromů anebo jejich kořenů, aby se dostal o něco výše.

Výjimkou není místy ani lezení „po čtyřech“.

Na vrcholu hory nalezne vápencové skalky a chatku, patřící lyžařskému klubu. Ani by tam nemusela být, naštěstí příroda kolem je uchvacující.

Teprve pak už můžeme upřít svůj pohled na pod námi ležící vršatecké bradlo s torsem hradu a okružní stezkou.

V hlubině pod námi na ní lze někdy spatřit i procházející se turisty, ba zaslechnout i křik neposedných dětí.

Tak vše se zdá být vizuálně neskutečně blízko, a přece kolik je třeba vynaložené fyzické námahy, aby se spatřilo popisované dění.

Výhled z Chmelové na Červený Kameň

Chmelová nám ze svých svahů umožňuje výhled i na Červený Kameň, jednak vesnici, jednak na pozoruhodný skalní útvar nad ní.

Do slovenské vesnice Červený Kameň se nejlépe dostaneme přeshraniční silničkou od Nedašovy Lhoty.

A jako první nás v této slovenské vesnici upoutá impozantní vápencové skalisko trčící ze stráně nad staveními.

Jedná se o chráněný přírodní výtvar Červenokameňské bradlo, které je pokračováním Vršatských bradel rozložených přes údolí dál směrem k severovýchodu.

Chceme-li jej vidět v plné kráse, musíme vystoupat nad obec na protilehlou rozsáhlou louku, tedy již výše uvedený svah Chmelové.

Z uvedeného místa pak spatříme výrazně ze svahu vystupující červeně zbarvený vápencový monolit o výšce 45 metrů.

Místní mu říkají Červená skála, a to kvůli načervenalému zbarvení vápenců. Výstup na uváděný objekt z obce je sice krátký, ale fyzicky náročný.

Na úpatí skály bylo už za první republiky vytvořeno pietní místo. V něm je umístěna soška Panny Marie, Matky Boží.

Na skálu se dá vystoupat po severní hraně útesu, tento způsob výstupu však nelze v žádném případě doporučit, neboť je krajně nebezpečný.

Důkladná prohlídka načervenalé zbarvené skály sice vyžaduje určitý čas, ale opravdu stojí zato.

Za pozornost stojí i okolí skály, zejména pak v době, kdy se do krajiny opírají sluneční paprsky, které dávají vyniknout půvabu kraje.

Biely vrch

Holý vrch

Biely vrch

Jde vzhledem o poměrně nenápadný vrch západně od Vršatce. Na fotografii je patrný s úbočními remízky.

Není příliš vysoký, ale rozhled z něho je působivý.

Na kopec se dostaneme odbočením z červeně značené stezky, turisty frekventované, mezi Sidonii a Vršatcem.

Je jen třeba být pozorný a zavčas odbočit na zelenou značku. Ta zprvu vede podél remízku s bizarně zkroucenými buky.

Z ní je pak třeba vystupovat kolmo vzhůru přes louku plnou kvítí s pozoruhodně četnou diviznou černou až do výhledového místa na kraji vrcholového lesíka.

Octneme se tím na severozápadním svahu Bieleho vrchu, na kterém se nachází přírodní rezervace s porosty borůvek a vřesu.

Unikátně se tu vyskytuje plavuň obyčejná.

Umožňují to zdejší kyselé půdy.

Biely vrch má výšku jen 819 metrů, přesto však představuje velmi pěkné vyhlídkové místo zejména východním směrem.

Otevírá se z něho pohled na skalnatý Vršatec, stejně jako na západoslovenská pohoří, především Strážovské vrchy.

Sestoupit z vrcholu můžeme luční pěšinou na červeně značenou kamenitou cestu. Ke kaplnce Brezová je to po ní už jenom kousek.

U ní se pak můžeme osvěžit chladivou vodou z pramene.

Výhled z Bieleho vrchu na Vršatec

Z Bieleho vrchu je zřetelně vidět torso hradu, za ním v dáli vlevo pak uvidíme typickou siluetu Strážova.

Teprve na Bielem vrchu si člověk uvědomí, jakou raritu v podobě Vršatce po stránce geologické, geomorfologické a přirozeně i historické před sebou vidí.

Kolik milionů let trvalo, než se vlivem erozivních procesů vypreparoval z měkkých hornin tento bizarní vápencový útes, který se tak vzhledově odlišuje od svého okolí.

Člověk zapřemýšlí i nad jeho většími či menšími tajemstvími.

Kdo třeba ví, že se v sousedním masívu hory Chmelové nachází téměř nepřístupná propast?

Komu je známo, že ve skupině jí přiléhajících skal, Babkách, se ukrývají dvě malé jeskyně, jediné toho druhu v Bílých Karpatech?

Mají sice délku jen několik desítek metrů, navíc jsou i bez krápníkové výzdoby, ale stejně jsou nespornou zajímavostí těchto skal.

Uvádí se, že v masívu Chmelové se nacházela věznice - Ledová věž. Patřila k nedalekému hradu a byla postavená nad uvedenou jeskyní.

Mohly by být v ní ukryté i Vršatecké poklady, které stráží duchové mrtvých, kteří zemřeli v této kruté věznici.

Do dnešní doby se nenašlo její místo.

Málokdo si je také vědom, že Vršatecká bradla obývají četné druhy vzácného teplomilného hmyzu, obratlovců i rostlinstva?

Samotný vršatecký hrad a jeho okolí je mimo jiné znám i pověstmi, které svým obsahem navyšují tajemno tohoto kouzelného místa Bílých Karpat.

Strošovský
močiar

Kobulec

Výhled z Bieleho vrchu na Kobulinec

V severním směru se z Bieleho vrchu otevře pohled na Kobulinec, málo známý vrchol Bílých Karpat, i když patří k nejvyšším, má výšku 911 metrů.

Nevede jím kupodivu žádná turistická trasa.

Nejlépe lze k němu dospět od osady Červený Kameň vyšlapanou cestičkou přes louku a pokračovat polní cestou podél lesa.

Po dosažení hřebene s kótou 893 metry je třeba odbočit východním směrem a asi po kilometru se ocitneme na vlastním, jinak nevýrazném vrcholu hory.

Výhled z hory je možný jednak na Lednické bradlo a Pováží a samozřejmě na impozantní masiv Vršatce.

Na západním úbočí Kobulince se prostírá přírodní rezervace Nebrová, kde údajně je registrován výskyt medvěda hnědého.

Na jižním svahu se pak vyskytuje přírodní památka „Strošovský močiar“, která byla vyhlášena 21. prosince 1989.

Rozprostírá se na ploše pouze 0,77 ha.

Jde o jedinečnou ukázkou země již vyplněného sesuvného jezírka v Bílých Karpatech.

Sesuv horniny, jinak běžný ve vnějších západních Karpatech, dal vznik hrázi, za kterou se hromadila srážková voda.

Postupně se takto vzniklé jezírko zanášelo sedimenty a zarůstalo olšemi a vrbami. Jezírko je rovněž zaplněné rašelinou a vlhkomilnými vzácnějšími rostlinami, takže i z fytogeografického hlediska je tato přírodní památka velmi cenná.

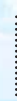
Radhošť

Kněhyně

Smrk

Lysá hora

Holý vrch

Je již podle svého názvu odlesněný, poměrně snadno turisticky dostupný. Nachází se přibližně na poloviční cestě mezi Brumovem a Vršatcem.

Je dobře přístupný po žluté ze západu od Brumova, anebo náročnějším výstupem lesními stezkami ze severu od Nedašova.

Ten je ke spatření přímo pod námi.

Po zabydlení se na Holém vrchu, můžeme se dát do pozorování. V severním směru jsou vidět dvě pásma hor, bližší s Královcem a kopci Požářem a Končitou.

Vzdálenější pásmo pak o sobě dává vědět protáhlým hřebenem Vizovických vrchů, postupně přecházejícím do Javorníků.

V dáli pak jsou při dobré viditelnosti vidět Beskydy s Lysou horou, Smrkem a Kněhyní.

Nejvyšší vrchol Moravskoslezských Beskyd Lysá hora je pro mnohé magickou horou, a u některých lidí se stala součástí jejich životního stylu.

Smrky, coby hory, jsou dva, Velký a Malý. Oba tito beskydští velikáni představují svým vzhledem nezměnitelnou dvojici.

Ze všech beskydských vrcholů je Smrk určitě nejhezčí, neboť svými krajinářskými hodnotami předčí ostatní v sousedství.

Vrchol Kněhyně je jednou z nejmohutnějších hor Beskyd.

Kolem jejího vrcholku bylo vyhlášeno kvůli unikátní vegetaci chráněné území, a to Národní přírodní rezervace Kněhyně - Čertův mlýn

Na vrchol hory ale není přístup povolen - vrchol je vyhlášen jako přírodní rezervace se zákazem vstupu.

Průklesy

Chmelová

Vršatec

Strážov

Čierny vrch

Výhled z Holého vrchu na východ

Samotný vrch není až tak svým vzhledem pozoruhodný. Tvoří ho vrcholové louky, pak rozsáhlá pařezina, nechybí ani mladá smrčina, která však většinou nebrání rozhledům na všechny světové strany.

Kromě již uvedeného výhledu na sever je vděčný výhled na jihovýchod.

Jím se otevře pohled na Strážovské vrchy se Strážovem a Vápečem. Pravda, už ne tak výrazně jako od Vršatce.

Strážov je nejvyšším vrcholem a skutečným králem Strážovských hor. Je široko daleko svým vzhledem nejvýraznější, jeho vrcholek trůní výrazně nad ostatními.

Se svými 1 213 m n. m. převyšuje okolní krajinu opravdu výrazně a stoupání na vrchol je údajně velmi náročné.

Jiným dominantním vrcholem Strážovských vrchů je Vápeč.

Ten se nachází jižněji od Strážova a jeho vrchol je ve srovnání se Strážovem poměrně nízký.

Z Holého vrchu se dá pohlédnout i na západ, jednak na Vizovické vrchy, ale i ke vzdáleným Buchlovským kopcům.

Ale i bezprostřední okolí Holého vrchu nepostrádá zajímavostí, neboť lesních zákoutí je v tomto prostoru více jak dost.

Na mnoha místech okolní lesy připomínají pralesní vegetaci. Že si tady přicházejí na své i houbaři, je nepochybné.

Z Holého vrchu rovněž stékají na všechny strany potůčky, které se za přívalových dešťů mění v bystriny, připomínají malé vodopády.

Tak je tomu i u Jelínkova potoka, který vyúsťuje do říčky Vlárky téměř až v Sidonii.

Výhled na Nedašov

Pod Holým vrchem v severním směru se nachází Nedašov, který směrem ke slovenské hranici navazuje na Nedašovu Lhotu.

O této obci se zmínkami z archivů dozvídáme až v 15. století. Je však pravděpodobné, že osídlení těchto míst bylo časnější.

Okolní kraj byl podle dostupných literárních údajů známý i historickým působením strážců hranic – takzvaných portášů.

Byli vyzbrojeni obuškem, sekerou, krátkou ručnicí a šavlí.

Odívali se do úzkých nohavic z bílého sukna, na těle měli z vlny vestu, překrytou dlouhým pláštěm, na hlavě nosili čepicí vydrovku.

Často byli nuceni zasahovat při obraně hranic proti uherským vpádům, nebo pečovali o klidný život zdejších občanů svými ráznými zásahy proti zlodějům či lupičům dobytka.

Lidé žili velmi prostě.

Kromě povinností „na panském“ si museli ve zbývajícím času vypěstovat plodiny pro sebe.

Vlna byla základem výroby jejich oděvů, kůže pak obuvi. V jejich domácnostech se svítilo loučemi a svíčkami z včelího vosku.

Jejich těžký život byl komplikován častými epidemiemi tuberkulózy a dalších vážných nemocí, při kterých umíralo mnoho dospělých, především pak dětí.

Podobně jako u okolních obcí je současnost Nedašova daleko optimističtější.

Obec šlechtí řada výstavných domů, kulturní dům, na vyvýšeném místě stojící kostel. Za zmínku stojí i unikátní jalovcová stráž nad obcí.

Pláňava

Pláňava

Vrch Javorník je dalším kandidátem pěkných výhledů v Bílých Karpatech.

Má na Bílé Karpaty úctyhodnou výšku 783 m, ale přesto je chodecky i pro průměrně zdatného turistu dobře dostupný.

Je však zcela pokryt lesním porostem, a tak musíme vzít zavděk jeho předvrcholem - Pláňavou.

Nebudeme litovat!

Pláňava je spolu s Javorníkem vidět již ze Štítné-Popova (*obrázek vlevo*). Uvedená obec je mimo jiné zajímavá stálou meteorologickou stanicí.

Je umístěna v zahradě jednoho z místních obyvatel.

V uvedené lokalitě ji zřídil Český hydrometeorologický ústav Brno 1. září 1994.

Po nedlouhé době byla původní stanice zrušena a nainstalovaná místo ní plně automatická, řízená počítačem, s odesíláním naměřených dat do centrály v Brně.

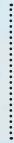
Stanice měří teplotu, sílu a směr větru, dobu a množství srážek, vrstvu sněhu a jeho hodnotu, vlhkost vzduchu, sluneční svit i ostatní meteorologické jevy.

Štítná má pověst nejchladnějšího místa v kraji díky své inverzní poloze, neboť při jasné zimní obloze stéká studený vzduch do kotliny.

Naproti tomu vítr na stanici bývá obvyčejně mírný nebo slabý.

Ta poskytuje mimořádně pěkný výhled na obce pod ní, ale i hřeben Vizovických vrchů. Cestou k ní lze spatřit i západoslovenská pohoří.

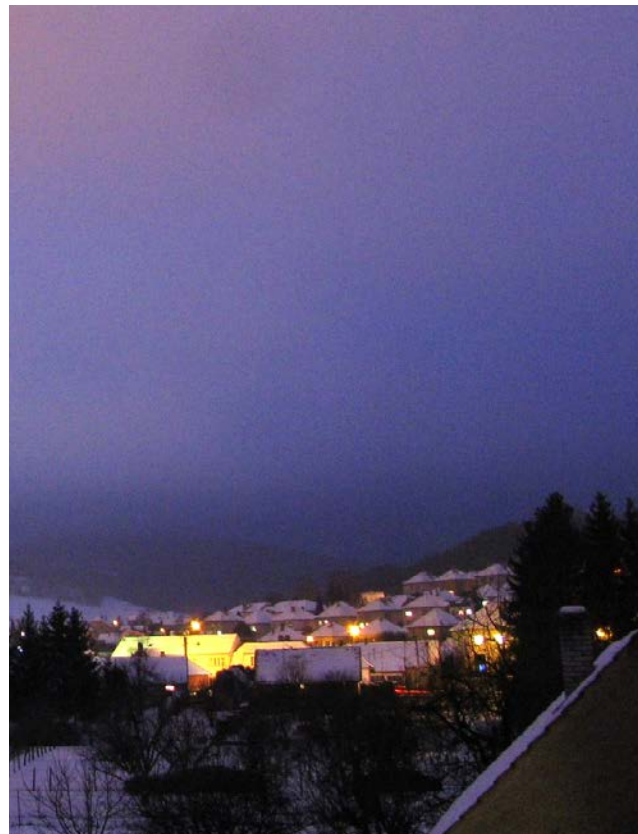
Komonec

Výhled z Pláňavy na Štítnou-Popov

Při dobrém počasí neopakovatelný. Pod námi se nachází Štítná-Popov, na obzoru pak lze identifikovat i vrch Komonec nad Luhačovicemi a část Vizovických vrchů.

Vpravo noční Štítná-Popov v zimě

Velký Lopeník

Velký Lopeník, konkrétně jeho rozhledna, je vyhledávanou turistickou destinací. Dostaneme se na něj hned z několika směrů.

Nejčastěji od Mikulčina vrchu vcelku pohodlnou lesní cestou.

Zprvu se musí sestoupit do Lopenického sedla a pak pokračovat strmějším výstupem na Kobylec, což je předvrchol Velkého Lopeníku.

Pak ještě zbývá překonat Malý Lopeník, ale přechod této kóty člověk při své chůzi snad ani nepostřehne.

Je ovšem možné využít výstupovou trasu z Březové nebo osady Lopeník. Tyto trasy jsou však již o poznání obtížnější.

Na vrcholovém palouku stojí nová rozhledna, ze které se naskýtá pohádkový výhled do všech světových stran.

Je v sezoně přístupná po složení vstupního poplatku. U pokladny je možné se zaopatřit sušenkami nebo minerálkou.

Odměnou za překonání sta jejich schodů je pak pohled na obě strany státní hranice. Za vhodných

klimatických podmínek dohlédneme až ke kopcům Strážovské hornatiny.

Velkou Javořinu pak máme, coby kamenem dohodil.

Za dobrého počasí se ale na východě otevírá pohled i na Malou Fatru, Povážský Inovec, případně další západoslovenská pohoří.

Rovněž tak poutavý je výhled v severním směru na naše krásné Uherskobrodsko s roztroušenými v kraji vískami.

Otevírání rozhledny na Velkém Lopeníku

Každoročně se v prvních květnových dnech odehrává na vrcholu Velkého Lopeníku otevření rozhledny.

Účastní se ho stovky lidí z obou stran hranice.

Samotný akt začíná položením věnců u památníku padlých a zpěvem hymny. Na vrcholu rozhledny se v tu chvíli ve vánku vlní vlajky, slovenská i naše.

Pocity nás všech bývají v těch chvílích silné.

Za několik minut poté se přihlížejícím zjevuje sám Bílý Karpat, který přijíždí bryčkou.

Originální oblečení mu sluší, takže se dává fotografovat se zájemci ze všech stran. Pak už netrvá dlouho a přibližuje se očekávaný slavnostní akt, vlastní otevření rozhledny.

Tu ovšem předtím musí opustit všichni tam momentálně pobývající, rozhledna se pak na pár minut zamyká.

Bílý Karpat přistoupí k bráně a pootočením velkým klíčem ji – profesionálně – opět otevírá. Paloukem se rozeznávají tóny a zpěvy hudebních těles z blízkých obcí, Brezové a Korytné.

Pak už zástup rozhledu nedočkavých znovu stoupá na vrchol rozhledny, kde se přítomní snaží identifikovat viděné hory na obzoru.

Mnozí vytahují za tímto účelem fotoaparáty.

Ostatní návštěvníci slavnosti si zatím pod rozhlednou užívají atmosféru, baví se v hloučcích, poslouchají hudbu, případně si zajdou ke stánku na občerstvení.

Snad jenom auta by nemusela na vrcholu být, lopenická příroda by se bez nich patrně docela dobře obešla.

Podobně slavnostně se rozhledna na podzim zase uzavírá, aby si od návštěvníků na několik měsíců odpočinula.

Chmelová

Vršatec

Biely vrch

Chotúč

Výhled z Lopeníku na Vršatec

Z Velkého Lopeníku, respektive jeho rozhledny se nabízí kruhový výhled.

Od poněkud jednotvárného výhledu na pahorkatinu krajiny Uherskobrodská až po vzhledem výrazné slovenské hory ve východním směru, především Vršatec s Chmelovou a Povážský Inovec. Pod Velkým Lopeníkem se rozprostírá protáhlá, svou malebností proslulá Bošácká dolina.

Přímo před námi spatříme Tomkův vrch, známější je však na něm Chata na Vyškovci, poskytující kvalitní stravování a ubytování.

Od Tomkova vrchu se dá hezkou stáčivou silničkou sestoupit na Hribovňu, která je konečnou autobusové linky z Uherského Brodu a Bojkovic.

Z Hribovni je to sestupem jen kousek do Vyškovce.

Další možností je z Hribovni vydat se vzhůru na Kykulu, případně pokračovat z ní několik kilometrů po hřebenu na Machnáč.

Ve větší vzdálenosti lze rozpoznat horeнку Chabovou a vrch Na Koncích, na jehož svazích pramení řeka Olšava.

Dobré je za tímto účelem použít dalekohled a pořizovat fotografie pomocí zoomu i za cenu zhoršené její kvality.

Biely vrch na nejbližším horizontu se prozrazuje rozsáhlými loukami na svém jihovýchodním svahu.

V jeho sousedství nás upoutá výrazná Chmelová s 925 metry nadmořské výšky.

Vpravo od ní vidíme rozeklaný Vršatec, vpravo od něj homolovitý vzhled Chotúče, pak už následují kopce ve Strážovských vrších.

Jelenec

Velká Javořina

Výhled z Lopeníku na Velkou Javořinu

V západním směru z ní zprvu uvidíme Jelenec kopulovitého vzhledu, vrcholová louka samotné Velké Javořiny s retranslační věží je však svým vzhledem dominantní.

Celá hora jako celek je vizuálně téměř na dosah.

Ale zdolat jej vrchol není až tak jednoduché.

Musí se zprvu po zelené sejít do rázovité Březové, pak překonat Novou horu do Strání, a teprve z ní vystupovat na Javořinu.

Stezka je místy hodně strmá, a tudíž fyzicky dost náročná. Zpočátku je doprovázena erozí hodně narušenou spádovou lesní cestou.

Pak se teprve procházející ocitneme v Národní přírodní rezervaci, při jejímž průchodu se můžeme kochat pralesními porosty plnými spadlých kmenů s nárůsty kolonií dřevokazných hub.

V poslední třetině cesty nás čeká šotolinou pokrytá hřebenová cestu, která nás dovede až k Holubyho chatě.

Ta je ovšem už na slovenském území.

Její základní kámen byl položen 8. července 1923.

Krátce před tímto aktem zemřel v Pezinku Jozef Ludovít Holuby, protestantský kazatel, botanik, národo-

pisec a zastánce československé vzájemnosti, působící v bělokarpatské oblasti.

A právě na jeho počest byla pojmenována budovaná chata. Od chaty k televiznímu vysílači je to po vrcholové louce jen pár set metrů.

Vrchol hory poněkud „hyzdí“ lanová dráha, i když by s tímto názorem zejména milovníci zimních sportů patrně nesouhlasili.

Obec Březová

Pod Velkým Lopeníkem se nachází obec **Březová**

Co jiného než nespočet březových hájů dal název obci, o níž zmínky pocházejí z konce 15. století?

Základem obce se stalo založení cisterciáckého kláštera v třináctém století. Cisterciáci byli zdatnými hospodáři v krajině, čehož pak využívali feudálové.

Původní obydlí v tomto kraji sloužila lesním dělníkům, kterým byla svěřena práce v rozsáhlých panenských lesích.

Z kroniky obce dále vyplývá, že místním nebylo v životě co závidět, půda úrodností neoplývala, horské klima obyvatelům taktéž nesvědčilo.

K dovršení všeho osadníci byli často vystaveni nájezdům ze sousedních Uher.

A tak pouze lesy svou dřevní hmotou nabízely možnost vyrábět nejenom věci denní potřeby, ale i nářadí, které našlo uplatnění v obchodě.

Vesničané pak po okolních vesnicích svými pochůzkami nabízeli vařečky, lopaty, žebře a metly. Ale vydávali se i do světa za podomním obchodem, a to nejenom s uvedenými výrobky, ale i se zeleninovými semeny, případně kořením.

Současnost obce je daleko příznivější.

Pyšní se okolní nádhernou přírodou, v samotné obci pak návštěvníka upoutá kostel Cyrila a Metoděje, který je kulturní památkou.

Březovjané žijí bohatým společenským životem, v obci působí řada hudebních i folklorních spolků. V okolí obce se vyskytuje řada minerálních pramenů, které mimo jiných navštěvoval i hudební skladatel Leoš Janáček, jehož při osobní návštěvě obce mimořádně zaujaly březovské zpěvačky, jejich písně a jejich melodika.

Buchlovské kopce

Bánov

Uherský Brod

Bystrice pod
Lop.

Troják

Troják je známým vyhlídkovým místem u silnice mezi Rasovou a Mikulčíným vrchem, těsně před jejím vnořením do lesů zmíněného vrchu.

Kdo se chce pokochat obrazem podhůří Bílých Karpat, tak uvedené místo je k tomu přímo předurčené. Nejlépe s dalekohledem k očím přiloženým.

Následně ho čeká doslova „ptačí“ pohled na krajinu, a to zejména v severozápadním směru. Hned pod loukami Trojáku se nachází obec Bystrice pod Lopeníkem v podkovovitém půdorysu, která je známá nejenom svými bohatými archeologickými nálezy, ale i svěbytnou kulturou.

Vlevo zase naše oči upoutá vodní plocha sucholožské vodní nádrže, zvané Ordějov. Nad ní se zvedá Studený vrch, za ním pak nelze nepostřehnout Velký Lopeník.

V dáli za ním dokonce můžeme spatřit i špičku Velké Javořiny.

Za Bystricí pod Lopeníkem je viditelný Bánov i s kostelíkem, silnice E 50 ho obtáčí po zemědělských pozemcích obchvatem. V centru obce na andesitové kupě kdysi stával hrad zničený za česko-uherských válek.

Uherský Brod, město J. A. Komenského, je svou velikostí a významem kraji dominující obcí, ve které pomocí dalekohledu identifikujeme kostely, školy, ale třeba i oku příliš neladící silo.

Pokud zaměříme svůj zrak severním směrem, nemůžeme si nevšimnout mohutné terénní jizvy v podobě lomu Bučník s těžbou vulkanického andesitu.

Lokalita je však vyhledávaná i mineralogy.

Za ním se našemu zraku představuje Bojkovicko se zámkem Nový Světlov, pod nímž se nachází město Bojkovice.

Na západním obzoru pak vyvstávají Buchlovské kopce s Holým kopcem, hradem Buchlovem a Barbor-kou.

Žítkovský vrch

je předvrcholem o něco vyššího a méně známého Lokova. Na rozdíl od něho je Žítkovský vrch zcela odlesněný, a tím využitelný pro kruhový výhled.

Můžeme na něj vyjít od Obecního domu na Žítkové, anebo vážit pár kroků od autobusové zastávky Polany.

V obou případech tedy jde jen o několikasetmetrovou vycházku. Jako první nás upoutá rázovitá a známá kopaničářská obec Žítková.

Tu veřejnost zná jako místo, kde působila Žítkovská bohyně, jejíž činnost byla zdokumentována řadou literárních prací.

Není divu, vždyť okolní pastviny i louky jsou i v současnosti plné vonných bylin, bylinářky je sbíraly a využívaly při léčbě mnohých nemocí.

Je spolu s okolní krajinou hojně navštěvovanou oblastí s mnoha přírodními krásami zejména botanického rázu.

Avšak minulost tohoto kouzelného kraje byla nejednou poznamenána i válečnými událostmi a chudobou, tak příznačnými pro tento podhorský kraj.

Chudé půdy zpravidla dovolovaly jen pěstování reže, tedy žita, a ovsa. Nevelká políčka bývala osázena i bramborami a zeleninou.

Mezi v krajině rozptýlenými novějšími staveními je i dnes možné najít domy s původní kopaničářskou architekturou včetně stavení „žítkovské bohyně“.

Rovněž pověstmi je bohatý tento kraj.

Na nedaleké kótě Lokov prý stával hrad, který se dle pověsti údajně propadl do bažin. Jiný hrad, dřevěný Kubáň – historicky místem zatím nedoložený, vyhořel.

Přesto je však duch i vzhled původní Žítkové místy stále patrný.

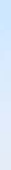
Chabová

Ostrý vrch

Povážský Inovec

Výhled směrem na Slovensko

Pod námi neujde naší pozornosti hotel Kopanice, za ním spatříme několik objektů, z nichž je široko daleko nejznámější stavení, ve kterém přebývala Žitkovská bohyně.

Žitkovské bohyně – pro někoho čarodějnice a podvodnice, pro jiného to byly moudré ženy, které si své dovednosti a tajemství předávaly z generace na generaci po mnoho desítek let.

Svou magickou sílu čerpaly z malebné krajiny kolem obce Žitkové na Moravských Kopanicích v Bílých Karpatech.

V těchto místech vždy lidé žili roztroušeně po samotách a museli si vystačit s tím málem, co měli, k výdobytkům moderního světa se dostávali jen velmi pozvolna.

I díky uvedené atmosféře zde mohly vládnout „bohyně“, tyto královny léčivých bylin takřka do nedávné minulosti.

Byl ctěny nejenom svým okolím, ale i všemi těmi, kteří se k nim uchýlovali v dobách svých bolestí a útrap pro radu a pomoc.

V současné době je chalupa „bohyně“ velmi navštěvovanou lokalitou.

Žitková je sama o sobě lokalitou vyhledávanou nejenom spisovateli, ale pro svou jedinečnou atmosféru i producenty filmů.

Pokud se porozhlédneme po krásném okolním kraji, spatříme po levé straně bohatě zalesněnou horečku Chabovou, ta se už ovšem nachází na slovenské straně hranice.

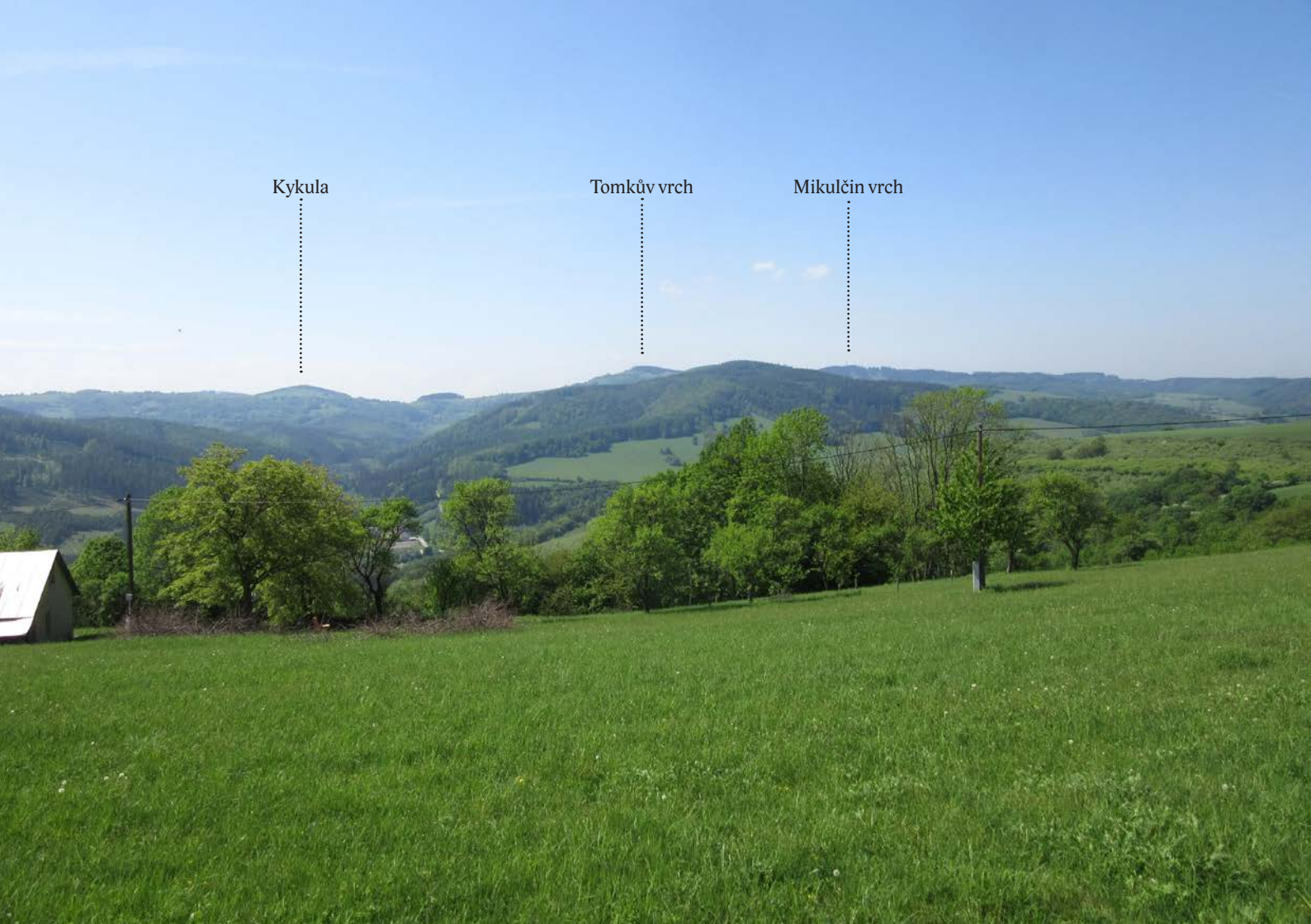
Po pravé straně našeho výhledu lze rozeznat úbočí Machnače a hřeben táhnoucí se na západ ke Kykule.

V dáli na horizontu je Jastrabským sedlem zřetelně oddělený Ostrý vrch a Povážský Inovec.

Kykula

Tomkův vrch

Mikulčín vrch

Výhled od Žitkovského vrchu na západ

Na jihozápadě lze rozeznat Kykulu, ze které je možné pokračovat na Machnač, ale také k Důžniku se zaniklými osadami.

Pozorné oko si na obzoru všimne i Hribovně s lesíkem, kde je konečná autobusové linky. Z Hribovni můžeme kolem památníku na sestřelené americké letce vystoupat na již uvedenou Kykulu, nebo sestoupit do Vyškovce.

Dalším orientačním místem ve výhledu je Tomkův vrch s Chatou na Vyškovci. Ta poskytuje jednak ubytování, jednak nabízí kvalitní jídla (*na snímku vpravo*).

V dále vystupuje i Mikulčín vrch, na něm za pomoci dalekohledu uvidíme i retranslační věž.

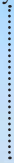
Kdo má dobré oči, spatří i rozhlednu na vrcholu Velkého Lopeníku.

Chabová

Ostrý vrch

Výhled na Chabovou

V nejbližším okolí Žitkovského vrchu nás zaujmou rozptýlené usedlosti místních obyvatel, ale, ostatně jako všude na Kopanících, i četná rekreační centra.

Jen „kousíček“ od nás vidíme zalesněnou Chabovou, ke které sejdem k potoku, překročíme ho coby státní hranici a pak středně náročným stoupáním můžeme pokračovat loukami, posléze i lesem k osadě Vlčí vrch.

Na hřebeni poblíž osady Vlčí vrch zabočíme doprava a podél lyžařského vleku prudkým výstupem dospějeme k počátku lesa.

Z uvedeného místa se nám nabídne krásný výhled na Javorník a Čerešienkovou, tedy hraniční vrcholy moravskoslovenského pomezí.

Pak už nenáročnou chůzí lesem zbyde jen několik set metrů k vrcholu Chabové. Na něm nás čeká jen malý kuželík z kamení s označením vrcholu hory.

Z něho pak můžeme sestoupit klikatícími se lesními cestami až k silnici E 50 a následně až do Starého Hrozenkova.

Chabová má i známé hudební ztvárnění:

Ej, hora, hora, dubový chrást, pomoz, Bože, niečo ukrást.

Ej, koně, koně lebo volí, lebo dzievča po méj vóli.

Ej, daj nám, Bože, prerokovac, nebudú nám rozkazovac

Ej, Bože, ešte jednu Bože, kdo nám z téj biedy pomoz.

Daj ňa, mamičko, daj ňa do školy, nech sa naučím drobné litery.

Až sa naučím písac litery, aj sa naučím lúpac komory.

Kedz budzem vedzec lúpac komory, potom ukradnem súsedom voly

Zimní výhled ze Žitkovského vrchu

Za mimořádně příznivých klimatických podmínek se může podařit i takový snímek.

Chce to předjaří, kdy okolní stráně už dychtivě očekávají příchod jara, a přitom slovenské hory na obzoru jsou ještě pod pokryvem sněhu.

Za těchto okolností se na východě může objevit za použití zoomu něco úžasného – Velký Kriváň. Je nejvyšším vrcholem Malé Fatry rozpoloženým mezi Malým Kriváněm a Chlebem. Vrchol Velkého Kriváně je holý a poměrně malý, svahy však má velice strmé a málo členité (*na snímku vpravo*).

Je z něho vynikající rozhled nejenom na Malou Fatru, ale i Velkou Fatru, Nízké Tatry s Ďumbierem, Chočské vrchy, Západní Tatry, Kysuckou vrchovinu a na Beskydy.

Hora je v letním období cílem mnoha turistů, výstup na ni však není snadný, neboť vyžaduje značné fyzické úsilí.

Javorník

Vršatec

Strážov

Výhled ze Žitkovského vrchu na severovýchod

I tento může nabídnout mnohé z našeho nádherného kraje.

Je zážitkem pozorovat tu rozmanitost zdejší krajiny, prolínání luk, pastvin a lesů. To vše skloubené s řídkým, typicky kopaničářským osídlením.

Není též divu, že v těchto končinách se nachází řada chráněných lokalit s mimořádně vysokým výskytem vzácných rostlin a živočichů.

V bezprostřední blízkosti vpravo vidíme již výše popisovanou „horenku“ Chabovou.

Na severovýchodě se táhne pohraniční hřbet Čerešienkové, pokračující zalesněným Javorníkem a Chladným vrchem,

Na posledně jmenovaném je přírodní rezervace s výskytem tesaříka alpského.

Tento brouk a další vzácné horské hmyzí druhy potřebují pro svůj vývoj a rozmnožování staré dožívající buky, souše a padlé kmeny.

A právě takové ekosystémy jsou v této lokalitě k vidění. Proto je třeba ponechat tato území bez větších zásahů a neodstraňovat dřevní hmotu.

Těmito optimálními hospodářskými zásahy jsou nastolovány podmínky nejenom pro udržení populací

tesaříka alpského v Bílých Karpatech, ale i pro existenci řady dalších živočichů.

Z Chladného vrchu lze scházet do Vlárského průsmyku cestou, na které člověk většinou nikoho nepotkává.

Jen ticho a krásu přírody kolem.

Pokud pohlédneme ještě do vzdálenějších míst, spatříme i skalnatý Vršatec, na východě pak Strážovské Vrchy.

Starý Hrozenkov

Pod Žitkovským vrchem se nachází obce Starý Hrozenkov a Vápenice.

Starý Hrozenkov

Je centrem Moravských Kopanic.

Nachází se v malebném prostředí Chráněné krajinné oblasti Bílé Karpaty a dnes již i stejnojmenné biosférické rezervace.

Literární zdroje uvádějí, že jeho tranzitní poloha vždy byla vhodná k osídlení.

A to už patrně na úsvitu druhého tisíciletí, počet tehdejších jeho obyvatel však nikdy nebyl příliš velký.

Osadníci byli neustále vystavováni vpádům divokých kmenů – ať už to byli Tataři, Turci, kuruci, ale i jiní dobyvatelé.

V meziválečných časech se lidé věnovali chovu hovězího dobytka a pěstování klimaticky nenáročných plodin - ova, pohanky, žita, řepy a brambor. Život zde byl tedy více jak náročný.

Přes všechny svízelné klimatické i půdní podmínky si místní uchovávali své tradice, čehož důkazem je i současný národopisný svéráz kraje.

Při různých slavnostech můžeme tak obdivovat nádherné kroje s bohatými výšivkami a kochat se písněmi

či svébytným nářečím této pozoruhodné, byť kopcovité krajiny.

V obecním amfiteátru se každoročně konají tradiční, bohatě navštěvované Kopaničářské slavnosti za účasti četných hudebních souborů z obou stran moravsko-slovenské hranice.

Obec je obklopena rozsáhlými jabloňovými sady.

Jinou zajímavostí je nad obcí již netežený lom s pozoruhodnou sloupcovitou odlučností vulkanického čediče.

Chata na Vyškovci

Mikulčín vrch

Vápenice

Vápenice podle dostupných informací byly vždy tak trochu do stran zastrčenou „kopaničářskou osadou“, která náležela ke Starému Hrozenkovu již před rokem 1740.

Typickou pro tuto samotami obdařenou obec bylo pálení vápna, odtud název obce. Vypálené pak rozváželi po okolních vsích a prodávali.

Mnoho z místních se věnovalo dřevorubectví, pasení dobytka a pěstování klimaticky odolnějších zemědělských plodin.

Ke stavbě obydlí se používalo dřevo, krytina byla tvořená slaměnými došky.

Nebylo co závidět tehdejším obyvatelům, žili prostým způsobem života, pracovně svázaným na zdejší lesnatou krajinu.

Naproti tomu dnes jsou Vápenice vyhledávaným místem k odpočinku a rekreaci. Oblast je i turisticky velice atraktivní, ba i houbaři zde najdou svá oblíbená místa.

Ale i v zimních měsících může tato oblast nabídnout sportovní vyžití.

Na svazích Vápenic je v rekreační oblasti Mikulčina vrchu několik sjezdovek s lyžařskými vleky, mezi nimi je nejznámější Myšačka a Lopata s možností výhodného ubytování v přilehlých penzionech.

Dovolené v této obci pravidelně trávil spisovatel Jiří Mahen nebo básnířka Jarmila Urbánková. Žil a působil zde i známý lidový vypravěč Josef Lebánek.

Velká Javořina

Je nejvyšší horou Bílých Karpat s 970 metry.

Především pro vynikající výhled z ní je vhodné ji navštívit. Je dosažitelná ať už po zelené ze Strání nebo po červené od Kamenné budy.

Pak se návštěvníkovi na Velké Javořině předestře výhled, na který se dlouho nezapomíná. Snad celá východní Morava i západoslovenské hory jsou pohledem jako na dlaní.

Nejen blízký Velký Lopeník s rozhlednou či nad Luhačovicemi Komonec, ale svou výrazností na obzoru na sebe především upozorňuje skalnatý Vršatec.

Za Povážím o sobě dává vědět Povážský Inovec a za ním dokonce i Malá Fatra.

V jejím masivu je možné i bez dalekohledu spatřit asymetricky vyhlížející Klak (1352 m) a v zimě mezi lyžaři oblíbené Martinské hole.

Na jihovýchodě zase zpoza obzoru vykukují pohoří Trábeč a Vtáčník.

Na severovýchodě se po straně Smrku (1276 m) dmou pýchou obě krasavice, tedy Lysá hora (1324 m) a Kněhyně, pozornosti nemůže ujít ani hřbetem pro-

táhlý Radhošť. Na severu bývají vidět nejenom Hostýnské a Oderské vrchy, ale vzácně i Nízký Jeseník.

Na západě se rýsují blízké Buchlovské kopce, na jihu pak Malé Karpaty, snadno rozeznatelné jsou i chladicí věže Jaslovských Bohunic.

A když se k tomu všemu nad Javořinou zaskví blančivě modrá obloha s plujícími kumuly, co si jen člověk může více přát?

Dohlednost tedy výjimečně může být i kolem sta kilometrů.

Uvádí se, že za takové viditelnosti lze někdy spatřit z Velké Javořiny i východní výběžky Alp.

Při těchto pohledech už zbývá jenom konstatování, že naše krajina je jedna z nejkrásnějších. Za takovými se tedy nemusí cestovat k moři, stačí vystoupat do našich velebných hor...

Jelenec

Je sesterským vrcholem Velké Javořiny.

Dostaneme se k němu pohodlnou hřebenovou cestou odbočením z hřebenového úseku cesty na Velkou Javořinu.

Je na něm umístěna bývalá vojenská hláska.

Už se na ní podepsal zub času, její konstrukce je tudíž narezlá, výstup na ni sice možný, ale velmi rizikový.

Kolem hlásky se nacházejí polorozbořená stavení, nebudící svými útroby důvěru. Je škoda, že se zdevastovaného areálu někdo neujme, výhled z Jelence by byl snad nejlepší v celých Bílých Karpatech.

Javořinský prales

se nachází na severním úbočí Velké Javořiny (970 m n. m.) - nejvyšším vrcholu Bílých Karpat jen několik málo kilometrů vzdáleným od obce Strání - její místní části Květná.

Nalezneme v něm původní listnaté porosty javoru klenu, buku lesního a jasanu ztepilého, které mají díky bezzásahovosti pralesní ráz.

Turistická stezka jím procházející nabízí vnímavému člověku množství jedinečných zážitků i přes komplikovanost jejího průběhu.

V samotném pralesě je co obdivovat, čím se kochat. A i čemu naslouchat.

Z okolní vegetace se neustále v sezoně ozývá pestrý ptačí zpěv. Každou chvíli je možné mezi větvemi stromů vidět přelétávajícího opeřence.

Vzhůru směřující, klikatící se stezka byla někde užší, někde širší. V některých místech bývá pokryta spadným loňským listím, v jiných zase jehličím.

Sem tam byla prorostlá vystupujícími kořeny okolních dřevin, takže o občasné o ně zaškokbrnutí nebyla nouze.

S takovými drobnými patáliemi nutno počítat, k horám přece patřily a patří.

Na druhé straně, ten vzduch mě obklopující, no paráda! Křišťálově čistý, prostoupený voňavými pryskyřicemi.

Lesná

Lesná je kótou ve výši 700 metrů nad mořem na dohled od Velké Javořiny.

Nabízí rozhledy zejména na Uherskobrodsko, ale i na samotnou Velkou Javořinu. Rozsáhlé louky na Lesné jsou současně i místem výskytu chráněného šafránu bělokvětého (*vpravo*).

Na okraji Lesné se nachází Kamenná buda, od které vede červená na Velkou Javořinu. Alternativně Je možné využít i klikaticí se šotolinovou cestu na uvedený vrchol.

Stará Turá

Jaslovské Bohunice

Výhled z Velké Javořiny

Je fascinující na všechny světové strany.

Dokonce i na jih, kde nepopíratelnou pozornost vyžadují chladící věže Jaslovských Bohunic, ale i úrodná Podunajská nížina.

Přímo pod námi se nachází Stará Turá.

Tato obec je sevřena mezi Bílými a Malými Karpaty.

V písemných pramenech se uvádí až koncem 14. století. Kolem ní se rozprostírají četné kopaničářské osady.

Celé okolí tohoto města je zajímavostmi velmi lákavé, a to jak pro pěší, tak i pro cyklisty. Oblast je totiž bohatá na turistické i cykloturistické trasy, nejvíce navštěvované vedou právě na Velkou Javorinu, ale také na Bradlo, Čachtický hrad či hrad Beckov.

Město si zachovává rozsáhlé kulturně společenské tradice, ať je to Staroturianský jarmok, Víťanie jari, Stavanie maja, rybářské preteky, Silvestrovský výstup na Javorinu.

Obec se též podílí na organizaci Slávností Bratstva Čechů a Slováků na Javorine.

Je všeobecně známo, že každým rokem se vrchol Velké Javořiny koncem července stává místem bratření Čechů, Moravanů a Slováků.

Přichází jich tam stovky, ba tisíce.

Sledují u provizorně vybudovaných pavilonů kulturní programy, ve kterých se svými vystoupeními střídají umělecké soubory z obou stran moravskoslovenského pomezí.

O zábavu a vzájemné porozumění příslušníků obou národů tedy není v těchto místech rozhodně nouze.

A ty rozhledy.

No jedna báseň.

Velký Inovec

Výhled z Velké Javořiny na Pováží

Je vidět jako na dlani, a to i s Povážským Inovcem v pozadí.

Povážský Inovec s nadmořskou výškou 1042 metry patří mezi nejvyšší hory v oblasti západního Slovenska.

Už jen z tohoto důvodu výstup na tuto horu není snadný. Východiskem zpravidla bývá obec Selec v Jarovském sedle.

Neměl by se podcenit pro relativní náročnost a strmost stoupání.

Jde o několikahodinový pochod, při kterém je jeho účastník neustále obklopen krásami okolní přírody.

Když už se po přestálé námaze domnívá, že je u cíle, čeká ho v poslední fázi několikasetmetrový prudký závěrečný výstup.

Po dosažení vrcholu je vhodné ještě poodejít asi 500 metrů dále po hřebenu, teprve pak se člověku naskytne pěkný výhled na Bílé Karpaty s naší Velkou Javořinou. Samozřejmě i na kotlinu Pováží, tentokrát ze slovenské strany.

Typický vzhled a charakter celého tohoto regionu výrazně ovlivňuje nejdelší slovenská řeka Váh, která vytváří centrální osu kotliny.

Jak Bílé Karpaty, tak i okolní pohoří, tedy Malé Karpaty, Povážský Inovec či Strážovské vrchy poskytují výborné podmínky pro rekreační aktivity.

Jde zejména o pěší turistiku a cykloturistiku.

Bohaté dějiny Pováží naznačují, že celá tato oblast byla i v minulosti stejně vyhledávaná, jako je v současnosti.

Historicky je totiž v těchto místech doložen pobyt římských legií, velkomoravské osídlení, zajímavé jsou ale také archeologická naleziště, sakrální stavby, hrady i záměčky.

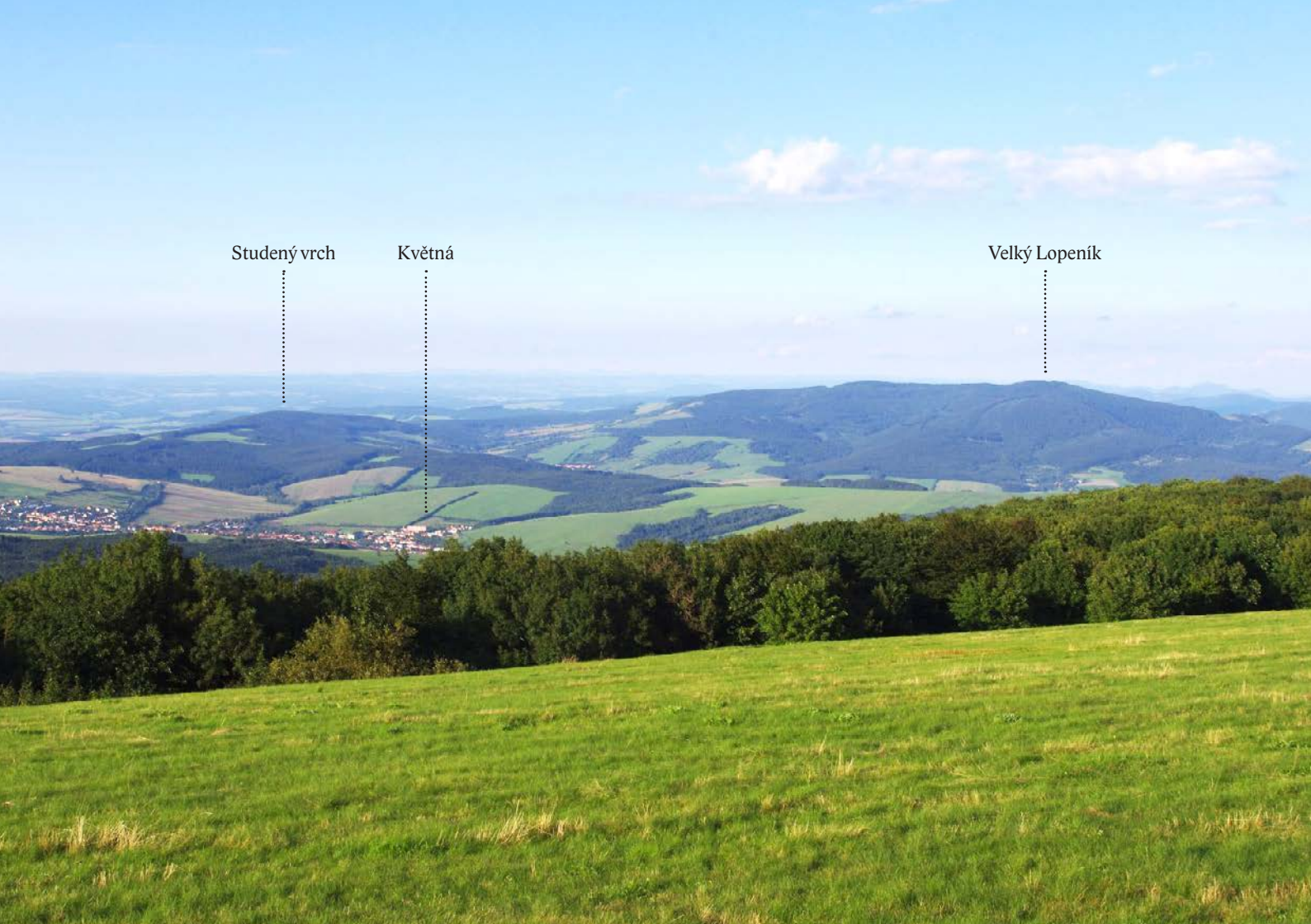
Studený vrch

Květná

Velký Lopeník

Výhled z Velké Javořiny k severovýchodu

Pokud stojíme u retranslační věže, pak pod loukou před námi se rozprostírá věhlasný Javořinský prales.

Již v roce 1909 zde tehdejší majitelé vyhlásili ochranu tohoto území a od roku 1951 je Velká Javořina národní přírodní rezervací.

Státní lesy navíc uzavřely s ochranáři dohodu, že tento ekosystém na území téměř 200 hektarů ponechají přirozenému vývoji.

Název hory je odvozem od převládajících porostů javorů promísěných s věkovitými buky. Na mnoha místech se tak setkáváme se stromovými velikány, které se zde musely přizpůsobit drsným horským podmínkám.

Pokud pozvedneme svůj zrak o něco více, spatříme v údolí pod námi obec Strání, které v podstatě splývá s Květnou.

O něco dál o sobě dává vědět zalesněný Studený vrch, přes který vede červená značka do obce Lopeník.

Vrchol Studeného vrchu je nevýrazný, porostlý smíšeným lesem.

Údajně na něm kdysi existovalo prehistorické hradiště, po kterém v lesním porostu zůstaly již jen nevýrazné valy.

Nepatrně je vidět i část obce Lopeníku, nad níž se výrazně zvedá masiv Velkého Lopeníku.

Je možné spatřit i Vršatec a při mimořádně dobré viditelnosti v severovýchodním směru i Beskydy s Lysou horou, Smrkem a Kněhyní.

Horní Němčí

Velká Javořina je na svém úpatí obklopena řadou půvabných obcí.

V severním podhůří Velké Javořiny se prostírá obec Horní Němčí, která se takřka láskyplně přimyká k úpatí této hory.

Její ulice jakoby se sbíhaly z jejích zalesněných svahů stejně jako svěží horský vzduch. Člověk by řekl, zde nastává idylické sepětí člověka přírody.

Ale zdaleka tomu tak nebylo vždy.

Nejednou právě z uvedených hor ve středověku scházely houfy nepřátel, proslulých svou krutostí, kteří ničili, co se dalo.

Nelehkých období, a to nejenom válečných, však bylo v minulosti více.

Podhorský kraj s málo úrodnými svažitými půdami a chladným povětrím býval příčinou strastiplného života obyvatel.

Uživit sebe a početnou rodinu bylo pro Horněmčany náročné, nejednou se tamní lidé museli vydávat za prací do ciziny.

V klidnějších dobách se však vesnice vždy dokázala vzchopit a znovu vykvétat do krásy. Nejinak je tomu v současné době.

Moderní stavení, kulturní stánek, sportoviště, rekonstruovaná škola, to vše zdobí současnost Horního Němčí.

Patří k němu ale i historie.

Třeba domy č. 236 a č. 48 patří k významným kulturním památkám.

Přírodopisným skvostem je pak jižně od obce Přírodní rezervace Drahy s výskytem jedinečných zástupců naší flóry i fauny.

Korytná

Je další jiskřivou perličkou v náhrdelníku Velké Javořiny a opět na území Chráněné krajinné oblasti Bílé Karpaty.

Jde o obec, ve které si lidé potrpí na úpravu svých obydlí i okolního prostoru. Ostatně už jednou byla tato obec pro svůj vzhled vyznamenána.

A čím dále se může chlubit tato vesnice?

Především folklorem, který spolu s krásnou okolní přírodou je hlavní devizou dnešní Korytné. Zejména místní lidové zvyky mají vysokou uměleckou úroveň. Není ale na škodu se podívat na Korytnou z ptačího pohledu.

Ten se nabízí z jejího horního konce, ještě lépe z ostré zatáčky nad obcí, anebo z nedaleké rozhledny Obecnice.

Nejenom uvedenou ves, ale celé Uherskobrodsko i Komoneckou vrchovinu máme z těch míst zrakem jako na dlani.

Nenechme si ujít pohled i na okolí obce.

Je jím malebná lesnatá krajina, jejímž harmonickým doplňkem jsou krásné louky a pastviny.

Na katastru obce je kvůli ochraně vzácné květeny a zvířeny vyhlášena přírodní památka Nové louky, nacházející se několik set metrů nad obcí.

V hluboké lesní úžlabině nedaleko obce se zase najdeme pramen minerální vody. Neznalému chvilku trvá, než ho v zalesněném terénu odhalí.

Skloníme-li hlavu až k vodní hladině studánky, ucítíme nezaměnitelný zápach sirovodíku. Díky tomuto oděru minerálka nese trošku hanlivý název „Smraďačka“. Voda obsahuje hojnost síry, sůl a také léčivou jílovitou hlínu.

Suchá Loz

Hostýnské vrchy

Komonec

Studený vrch (U Křížku)

Studený vrch je výraznou horskou kupou před Velkým Lopeníkem.

Přes svoji nevelkou nadmořskou výšku je vystaven chladnému severozápadnímu proudění, odtud jeho název.

Avšak výhled ze Studeného vrchu je nemožný kvůli jeho zalesnění. Pro uvedený účel musíme sestoupit o několik set metrů k hřebenové rozhledně U Křížku.

Pokud dáme na ní přednost vyhlídce na sever, bude me možná trochu zklamání. Není až tak imponující, jako do jiných směrů.

Krajině před námi chybí členitější terén.

Ale i tak je na co se dívat.

Asi jako první nás upoutá vesnice nacházející se pod námi, jmenovitě Suchá Loz. Je rozpoložena v údolí potoka Bystřičky.

Její název je údajně odvozen od suchého vrbového či vinného proutí.

Proto jsou na celém katastru obce vysázeny větrolamy, které zabraňují větrné erozi půdy při jarních vysušujících větrech.

I přesto se zde daří téměř všem plodinám.

Pověstný je především jarní česnek, pěstovaný na specifických půdách a velmi uznávaný svou kvalitou.

Na okraji obce pramení výborná lithiová kyselka zvaná Slatina, která je uváděna již roku 1580 brněnským městským lékařem a fyzikem Tomášem Jordánem z Klausenburku jako léčivá.

Na Horních loukách se zase vyskytuje unikátní květena, karpatské orchideje – vstavače.

Za Suchou Lozí v dálí uvidíme hřbet Komonce, za ním prosvítají Hostýnské vrchy. Na západě lze vysledovat známé Buchlovské kopce.

vlevo výhled ze Studeného vrchu k severu

Kobylec

Malý Lopeník

Velký Lopeník

Výhled od Křížku k Velkému Lopeníku

Výhled na jih je už pro lidské oko přitažlivější.

Poskytuje imponující obraz nedalekého Velkého Lopeníku, v jiném úhlu zase spatříme Velkou Javořinu.

V údolí pod námi dává o sobě vědět obec Březová.

Na hřbetu Lopeníku se dá zleva postupně rozlišit Kobylec, Malý Lopeník a Velký Lopeník s rozhlednou.

Mezi Lopeníkem a naším stanovištěm se nachází stejnojmenná osada Lopeník.

Ta se obtáčí kolem Velkého Lopeníku jako náhrdelník v podobě samot nebo menších shluků stavení.

Byla dlouhou dobu sporným územím mezi Moravou a Uhrami.

Často byla vystavena nájezdům z blízkých Uher. Teprve v osmnáctém století definitivně připadla Moravě.

Rozptýlené usedlosti byly i v minulosti typickým rysem tohoto kraje, ve kterém mnozí lidé hledali spásu před pronásledováním.

Osadníci postupně mýtili lesy a rozšiřovali plochy nepřliš úrodných půd. I nadále byl život v těchto místech velmi těžký.

Děti místo školy musely pomáhat v hospodářství, třeba pást dobytek, v zimních měsících byla docházka do školy velmi problematická, protože kraj často zcela

zapadal sněhem. Získat vzdělání za těchto podmínek bylo velmi obtížné, negramotnost dosahovala vysokých procentuálních hodnot.

Současnost této kopaničářské obce je nesrovnatelně lepší.

Vyrostla nová stavení, byly založeny ovocné sady, na svažitých pozemcích se objevuje stále více a více drobné techniky.

Nová hora

Květná

Dubina

Dubina je pásemným předhůřím povahy hřbetu mezi Studeným vrchem a Velkou Javořinou. Cesta na ni je velmi snadná.

Vede k ní silnice jednak od Korytné, jednak od Strání. Hřbet je obdařen výrazným remízkiem v délce několika set metrů.

Kolem Dubiny se prostírají rozsáhlé louky, místy s chráněnou květenou. O něco výše, u rozhledny Obecnice, jsou patrné nepatrné vojenské hlásky z konce druhé světové války.

Ještě před výhledem na Velkou Javořinu jistě upřeme svůj zrak na nedalekou obec Strání v kotlině pod námi, tedy mezi Velkou Javořinou a zjevně nižší Novou horou.

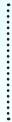
Na posledně jmenované se nalézají studánky, které kdysi navštěvoval i Leoš Janáček. Samotné Strání se může pochlubit celou škálou bohatých kulturních tradic a zvyků.

Na Festival masopustních tradic a zvláště na takzvaný tanec Pod šable se sjíždí diváci ze širokého okolí. Velmi vyhledávané jsou i straňanské hody.

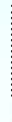
V obci aktivně působí několik sborů dechových hudeb a také folklorní soubor, který je zván na festivaly po celé Evropě – v minulých letech se zúčastnil festivalů ve Francii, Maďarsku a mnoha městech v ČR.

Na Strání navazuje obec Květná se známými sklárnami. Historie tamějšího sklářství sahá až do 18. století. První sklárnu založil kníže Lichtenstein v roce 1796. Sklárna byla velmi úspěšná, rozšiřovala výrobní prostory i sortiment. Fungovala i během druhé světové války až do roku 1945. Po válce byla znárodněna, po privatizaci uzavřena v roce 2002. Ještě téhož roku ji koupil nový majitel a znovu zprovoznil. Dnes je součástí sklářské skupiny Crystalite Bohemia.

Jelenec

Velká Javořina

Výhled z Dubiny na Velkou Javořinu

Z ní je snad nejpěknější výhled na Velkou Javořinu.

Spatříme na ní kótu Jelenec s bývalou vojenskou hláskou, vpravo od ní pak vidíme známou retranslační věž.

Tradicí Velké Javořiny se stal i silvestrovský přechod Bílých Karpat, který končí slavnostním zapálením Vátry přátelství.

Červencové Slavnosti bratrství Čechů a Slováků na Velké Javořině mají význam pro naše obě republiky, účastní se jich významní politikové z obou stran hranice.

Jsou doprovázeny bohatým kulturním programem.

Pod Velkou Javořinou v údolí Svinárského potoka vede naučná stezka.

Jedná se o první naučnou stezku v oblasti pod nejvyšším vrcholem Bílých Karpat - Velkou Javořinou (970 m n. m.).

Trasa je nenáročná, vhodná pro rodiče s malými dětmi, školáky, seniory i ostatní. Počátek trasy je u místní sklárny, kde je možná prohlídka ruční výroby skla.

Trasa je dlouhá přibližně 7 kilometrů, nadmořská výška 340 až 370 m n, M.A. vede částečně lesem i po louce.

Obsahuje 9 stanovišť s naučnými tabulemi.

Postupně jsou na ní zájemci seznamováni s místní florou i faunou, vodohospodářskými poměry a ekologickou problematikou.

Nivnice

Uherský Brod

Korytná

Výhled od rozhledny Obecnice na Uherskobrodsko

Rozhledna je od Dubiny vzdálena jen pár set metrů směrem k silnici do Strání, je tedy opět snadno dosažitelná.

Ve směru na sever jsou z rozhledny viditelné za sebou seřazeny obce, a to Korytná, Nivnice, Uherský Brod. V dále za nimi uvidíme Komonec a Hostýnské vrchy.

Na západě pak vidíme i Buchlovské kopce.

Vyškovec

Chce-li někdo důkladně poznat Moravské Slovácko, měl by ho navštívit. Je svými samotami rozprostřeno v centru Bílých Karpat.

Žije v něm necelých 200 obyvatel.

Je obtížné nalézt v naší republice místo tak specifické svým vzhledem i způsobem života.

Na strmých svazích mohli místní svá pole obdělávat pouze pomocí motyky, a proto byli nazýváni kopaničáry, a podle nich se této oblasti začalo říkat Kopanice.

Zdejší souznění s přírodou dalo vzniknout malebné krajině drobných políček, remízků a sadů, které ve svém celku vytvářejí neopakovatelné scenérie.

Pohádkový kraj, ale patrně ne pro ty, kteří se v minulosti museli v potu tváře dřít na těžce dostupných políčkách.

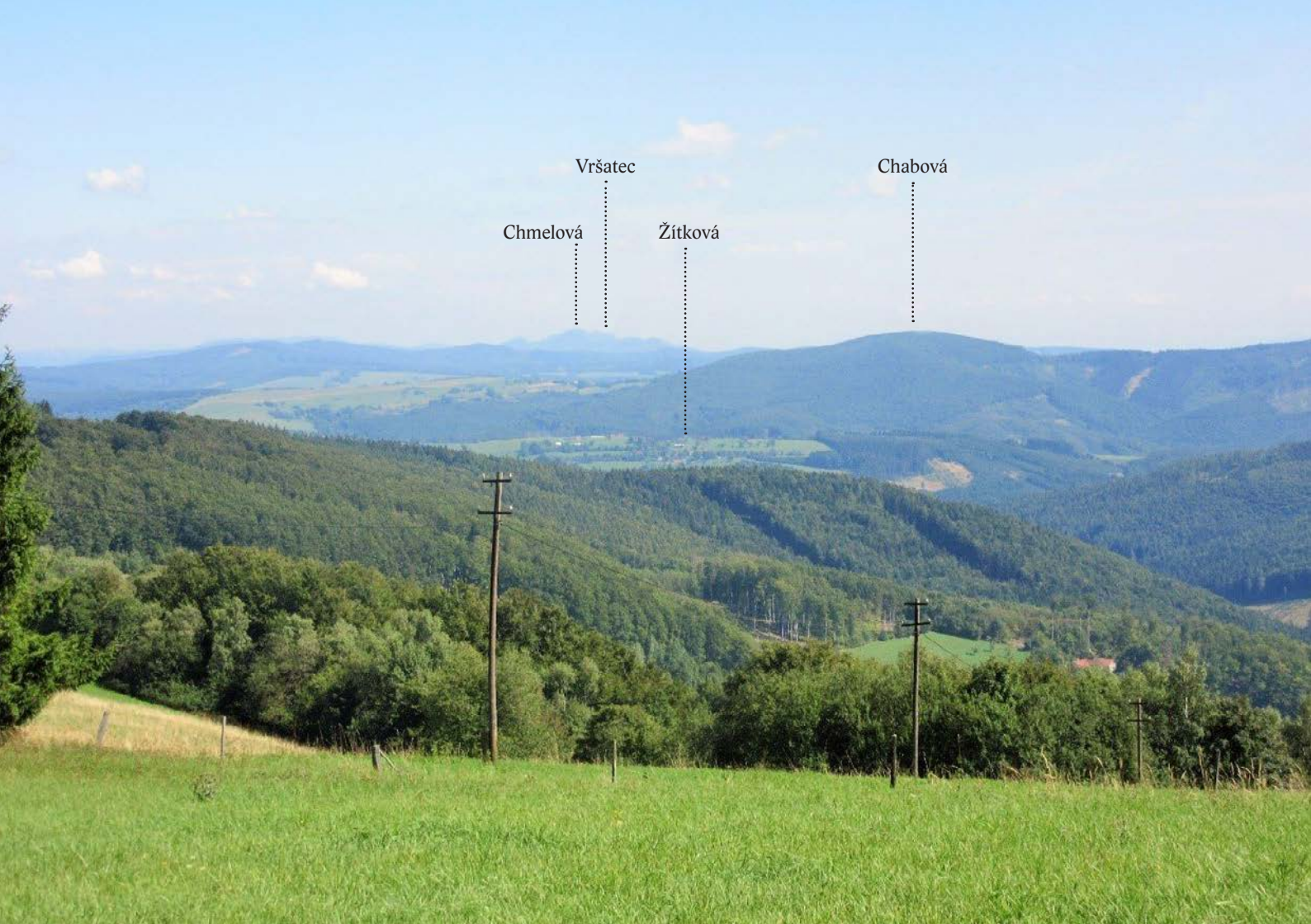
Největším bohatstvím Moravských Kopanic je i nadále zdejší nádherná příroda a dochované zbytky tradičních řemesel a folklóru.

Do katastru Vyškovce patří i dvě přírodní památky „Chmelnice“ a „Pod Hribovňou“ a také Přírodní rezervace „Ve Vlčí“.

Na všech těchto místech se hojně vyskytují vzácné druhy rostlin a živočichů.

Ale i nejedna pastvina se stala a stává doslova rájem pro botaniky.

Na jedné z nich byla v roce 1988 postavena horská kaple Panny Marie Královny, která nahradila dřívější zvonici.

Vršatec

Chabová

Chmelová

Žitková

Výhled z Vyškovce k Vršatci

Po levé straně našeho rozhledového místa se nachází chata na Vyškovci, dříve zvaná Valmont, se solidní nabídkou jídel i nápojů.

Od chaty na Vyškovci se nabízí nebývalé pohledy na moravskoslovenské pomezí. Prostým okem, ale zejména dalekohledem jsou vidět polosamoty na Žitkové. Mezi nimi i jedna proslulá, a sice kdysi domek Žitkovské bohyně.

Navštěvují ho stovky zvědavců, aby si od jeho současného majitele vyslechli historii této pozoruhodné lidové léčitelky.

Nedaleko této usedlosti je pak farma s možností si nakoupit výborný ovčí sýr. Naši pozornosti nemůže uniknout masiv „horenky“ Chabové či Machnače.

V dáli pak spatříme Chmelovou s Vršatcem.

Nejlépe s dalekohledem se můžeme ve východním směru pokochat výhledy na Povážský Inovec, v dáli za ním se dají spatřit i výběžky Malé Fatry s Klákem.

Jen pár set metrů od chaty je agropenzion (*vpravo*).

V tomto zemědělském objektu si zájemci mohou vyzkoušet původní způsob hospodaření na Kopanicích.

Tedy i nelehkou práci s kosou, chovem domácích zvířat a vůbec seznámit se se stylem života.

Důžniky

Velká Javořina

Velký Lopeník

Kykula

Mikulčín vrch

Kykula

I tento kopaničářský vrch má své nezaměnitelné kouzlo.

Cestu k němu začneme na Hribovni, tedy na konečné autobusové lince.

Po vysednutí z dopravního prostředku se porozhlédněme kolem! Zprvu je záhodno se pokochat pohledem do Bošácké doliny a za ní také částí Malých Karpat.

Pak už se můžeme vydat do svahu ke jmenovanému vrchu. Po pár krocích spatříme pomníček sestřelených amerických letců.

Přímo pod námi pak leží kopaničářská osada Vyškovec.

Příliš z ní ale vidět není.

Je totiž ukryta ve vegetaci obklopující přechetná drobná políčka, na kterých se v minulosti velmi těžce pracovalo.

Když se ale při chůzi pootočíme, spatříme Tomkův vrch se známou chatou na Vyškovci, dříve zvanou Valmont a ještě dříve Zeveta.

Samotný vrch Kykula se už nachází na státní hranici.

Od ní jdeme po červené k vyhlédnutému vrcholu Machnáče. Výhledy jsou do všech stran, jak na moravskou, tak na slovenskou.

V západním směru jsou našemu zraku nejbližší zalesněné Důžniky, ve kterých kdysi existovala osada, po ní už v terénu téměř není ani stopy.

Lidé v ní žili v neobyčejně svízelných podmínkách.

Elektrina ani tekoucí voda nebyly k dispozici, zdravotní péče byla nedosažitelná. Topili přirozeně dřevem, ale i tak byli ve svých chatrných staveních vystaveni v poměrně vysoké nadmořské výšce značnému chladu a vlhkosti.

Vyráběli dřevěné uhlí, které stejně jako lesní plody prodávali na tržištích v Trenčíně a jiných okolních obcích.

V polovině padesátých let odešli poslední osídlenci do civilizovanějších oblastí.

Machnač

Dostat se k tomuto vrchu je po hřebenu od Kykuly poměrně snadné.

Jeho vrchol je otevřený s dalekými výhledy zejména na slovenské hory.

Je na něm umístěn kříž a pamětní kameny.

Z nejbližších okolních vrchů nás vzhledem upoutají vápencová bradla, která jsou ale turisticky poměrně obtížně přístupná.

Z Machnače je možné sestoupit po žluté do Starého Hrozenkova, anebo směřovat dále k Sokolímu kameni.

Vápencová skalka nedalekého Sokolího kamene je taktéž poutavým místem dalekých výhledů.

Šibenický vrch

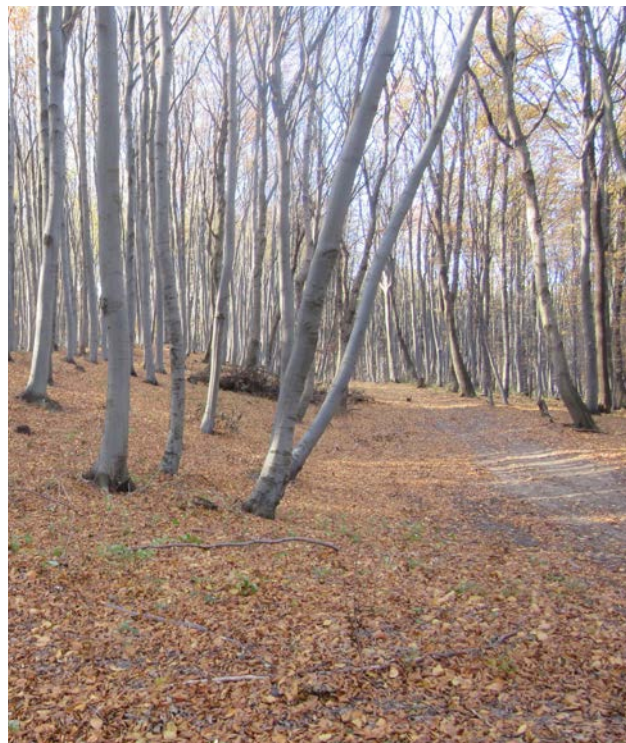
Jím pomyslně končí masivní hřbet Velké Javořiny.

Dostaneme se k němu velmi pohodlně silnicí od Nové Lhoty. Je z něho pěkný rozhled na záhadami opředený kopec Hradisko.

Sídlila na něm kultura, která po sobě zanechala mohutné, až několika metrové valy.

Ale i ostatní vrchy, jako Háj nad Suchovem, nebo Kobyla poblíž známého větrného mlýna nad Kuželovem stojí za naši pozornost.

V dále lze pak při dobré viditelnosti spatřit sídla v Pomoraví a za nimi protáhlý hřbet Buchlovských kopců.

valy

Nová Lhota

Pod Šibenickým vrchem se nachází už v Chráněné krajinné oblasti Bílé Karpaty obec Nová Lhota. Je nejvýše položenou obcí Hornácka. Nad obcí se klenou kopce moravskoslovenského pomezí.

Obec aktivně využívá svých přírodních podmínek k rozvoji cestovního ruchu celé oblasti. Nedaleko od zastavěného území obce, na kopci Šibeniční vrch, se nachází uměle zasněžovaná sjezdovka a v její blízkosti udržované běžkařské trasy.

Lidová kultura Nové Lhoty se liší od ostatních obcí Hornácka především řečí, krojem i některými druhy tanců.

Ústředním tancem jsou sedlácké a konopice, jejichž starší formy nesou rysy horského prostředí. Ze Šibenického vrchu je to už jenom kousek po červené k Velké Javořině.

K Nové Lhotě náleží i několik menších osad a Mlýnů.

Jednou z nich jsou Vápenky.

Ty byly založeny až koncem 18. století pod Velkou Javořinou.

Mnoho jejich obyvatel bylo zaměstnáno lesními pracemi, ale též těžbou vápence pro potřeby sklárny v Květné.

Jsou výchozím místem při cestě na Velkou Javořinu. Jejich okolí přímo vybízí k pěším túrám i cykloturistice.

Avšak i přírodovědci si v těchto místech přicházejí na své. V nedaleké Národní přírodní rezervaci Porážky jsou k vidění ojedinělé bylinné skvosty naší přírody včetně tořiče.

Maděrovce

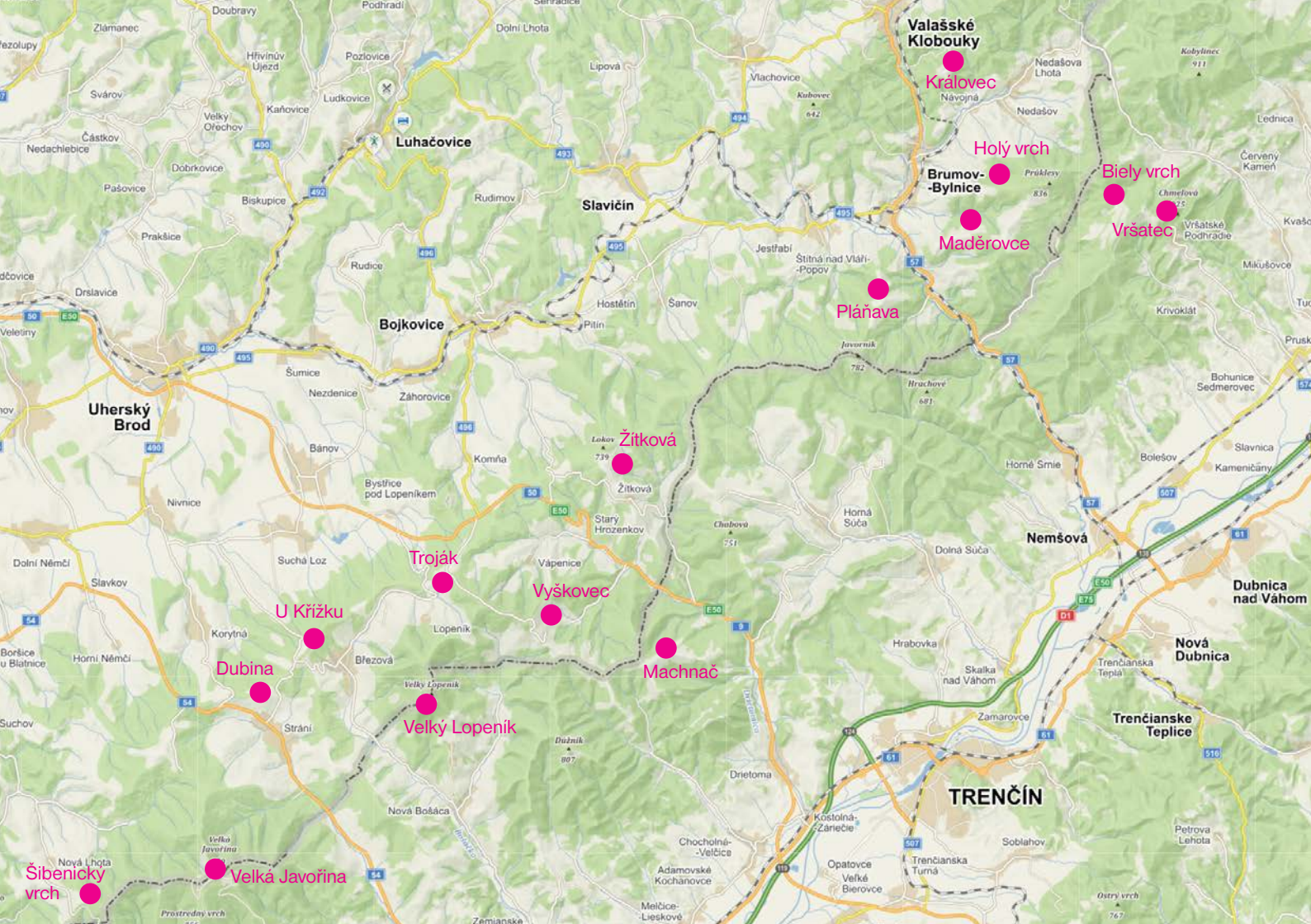
Lokalita má nadmořskou výšku asi 500 metrů nad mořem, v jejím okolí se nachází zemědělská farma s chovem dobytka, na jedné z jejích budov je umístěna webová kamera.

K vyhlídkovému místu se dostaneme buď z Brumova točivou silničkou, anebo přes louky od vlakového nádraží v Bylnici.

Rozhled se nám nabízí severozápadním směrem právě na Brumov s hradem, bylnickou železniční stanicí, ale i na Pláňavu.

Ale i v zimě je zde co obdivovat.

Valašské Klobouky

Kráľovec

Holý vrch

Biely vrch

Vršatec

Madárovice

Brumov-Bylnice

Pláňava

Žitkova

Troják

Vyškovce

Machnač

Nemšová

Dubina

U Křížku

Velký Lopeník

Velká Javořina

Šibenický vrch

Obsah

Královec	5	Pláňava	39
Výhled ke Klášťovu	7	Výhled z Pláňavy na Štítnou-Popov	41
Valašské Klobouky	9	Velký Lopeník	43
Výhled na Jelenovskou	11	Otevírání rozhledny na Velkém Lopeníku	45
Výhled k Holému vrchu	13	Výhled z Lopeníku na Vršatec	47
Výhled z Královce ke státní hranici	15	Výhled z Lopeníku na Velkou Javořinu	49
Vršatec	17	Obec Březová	51
Vršatecký hrad	19	Troják	53
Výhled z Vršatce na Pováží	21	Žitkovský vrch	55
Výhled na hrad z Chmelové	23	Výhled směrem na Slovensko	57
Výhled z Chmelové na Červený Kameň	25	Výhled od Žitkovského vrchu na západ	59
Biely vrch	27	Výhled na Chabovou	61
Výhled z Bieleho vrchu na Vršatec	29	Zimní výhled ze Žitkovského vrchu	63
Výhled z Bieleho vrchu na Kobulinec	31	Výhled ze Žitkovského vrchu na severovýchod	65
Holý vrch	33	Starý Hrozenkov	67
Výhled z Holého vrchu na východ	35	Vápenice	69
Výhled na Nedašov	37	Velká Javořina	71

Jelenec	73	Šibenický vrch	107
Javořinský prales	75	Nová Lhota	109
Lesná.....	77	Maděrovce.....	111
Výhled z Velké Javořiny.....	79	Mapka rozhledových míst	112
Výhled z Velké Javořiny na Pováží.....	81		
Výhled z Velké Javořiny k severovýchodu	83		
Horní Němčí	85		
Korytná.....	87		
Studený vrch (U Křížku)	89		
Výhled od Křížku k Velkému Lopeníku	91		
Dubina	93		
Výhled z Dubiny na Velkou Javořinu	95		
Výhled od rozhledny Obecnice na Uherskobrodsko	97		
Vyškovec	99		
Výhled z Vyškovce k Vršatci	101		
Kykula.....	103		
Machnač	105		

Jaromír Slavíček
BÍLÉ KARPATY – ROZHLEDY

Autorské právo © Jaromír Slavíček 2018 slavicek.tenis@seznam.cz

Fotografie © Jaromír Slavíček, Alena Ilčíková 2018

Fotografie na obálce © Petra Hajdůchová 2018

Vydal ELTISK, vydavatelství a nakladatelství

Mariánské náměstí 63, 688 01 Uherský Brod

vydavatelstvi@eltisk.cz

Sazba a tisk ELTISK, s. r. o.

1. vydání

Všechna práva vyhrazena. Tato kniha a ani její části nesmí být rozmnožována tiskem, fotokopíemi, počítačovými datovými soubory, ani jiným způsobem bez předchozího svolení nakladatelství.

ISBN 978-80-88116-81-3

ISBN 978-80-86116-61-3

9 788088 116813